

241. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1921 r. w przedmiocie przyłączenia powiatów: Grodzieńskiego, Wołkowyskiego i Białowieskiego do okręgu Izby skarbowej w Białymstoku i utworzenia w nich urzędów skarbowych	539
242. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 26 kwietnia 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia art. 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w sprawie przewożenia i ekshumacji zwłok	540
243. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1921 r. w przedmiocie utworzenia Izb skarbowych na obszarze ziem, objętych umową o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisaną w Rydze dnia 12 października 1920 r.	541
244. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej w przedmiocie tymczasowego ustroju władz i urzędów celnych na obszarze b. dzielnicy pruskiej	542
245. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Skarbu z dnia 30 kwietnia 1921 r. o dalszych ulgach w spłacaniu zaległych procentów od intabulowanych wierzytelności tudzież zaległych podatków i danin publicznych w okręgu Sądu Apelacyjnego we Lwowie	543
246. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 kwietnia 1921 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego	544

234.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 14 marca 1921 roku

do ustawy z dnia 3 grudnia 1920 roku o tymczasowej organizacji władz administracyjnych drugiej instancji (województw) na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem oraz na wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej obszarach Spisza i Orawy (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 117 poz. 768).

Na zasadzie art. 2 i 4 ustawy z dnia 3 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. № 117, poz. 768) nie naruszając prawa, zastrzeżonego w art. 4 Ministrowi Spraw Wewnętrznych zarządza się co następuje:

Stanowisko wojewody i jego stosunek służbowy.

§ 1. Wojewoda jest na obszarze województwa przedstawicielem Rządu i dzierży z jego ramienia władzą państwową. Wojewoda sprawuje zarząd województwa przy pomocy państwowych urzędów i organów sobie podle-

głych oraz magistratów miast o własnych statutach i jest za ten zarząd wobec Rządu odpowiedzialny.

§ 2. Wojewodę mianuje, przenosi i uwalnia Naczelnik Państwa na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, uchwalony przez Radę Ministrów.

§ 3. Wojewoda podlega pod względem osobowym Ministrowi Spraw Wewnętrznych, służbowo zaś ministrom, właściwym dla danego działu administracji państwowej.

§ 4. Jeżeli z powodu czasowej przeszkody wojewoda nie może pełnić obowiązków służbowych, zastępuje go naczelnik jednego z wydziałów administracyjno-prawnych z etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, któremu wojewoda zastępstwo poruczy. Na zastępcę przechodzą w okresie zastępstwa wszelkie prawa i obowiązki wojewody.

Zakres działania wojewody.

§ 5. Do zakresu działania wojewody należą na obszarze województwa wszelkie sprawy administracji państwowej, z wyjątkiem spraw przekazanych organom administracji wojskowej, sądowej, skarbowej, szkolnej, kolejowej i pocztowo-telegraficznej oraz urzędom ziemskim (§ 19).

W powyższym zakresie działania jest wojewoda odpowiedzialnym wykonawcą zleceń poszczególnych ministrów tudzież organem zarządzającym, orzekającym, rozstrzygającym lub wnioskującym.

§ 6. Na mocy ustaw i rozporządzeń ministerjalnych wojewoda może w zakresie swej kompetencji wydawać rozporządzenia. Rozporządzenia te mogą zawierać sankcję karną do wysokości, przewidzianej w obowiązujących w tej mierze przepisach. Aby rozporządzenia takie miały moc obowiązującą powinny być ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim, zawierać nagłówek „Rozporządzenie”, powoływać się na ustawę lub rozporządzenie, na mocy których zostały wydane oraz wskazywać termin, od którego po ogłoszeniu obowiązywać zaczynają.

W wykonaniu przepisów ustawowych, tudzież rozporządzeń, rozstrzygnięć, decyzji i t. p. wydaje wojewoda zarządzenia. Dla zabezpieczenia ich wykonalności mogą zarządzenia te przewidywać dopuszczalne ustawowe środki przymusowe.

§ 7. Wojewoda zabezpiecza spokój i bezpieczeństwo publiczne w powierzonym mu województwie. Wojewoda decyduje o użyciu oddziału policji jednego powiatu w granicach drugiego i o przesunięciu rezerw w granicach województwa. Wojewoda może zażądać pomocy wojska w wypadkach, przewidzianych przez obowiązujące przepisy.

Do zakresu działania wojewody w dziale administracji ogólnej (politycznej) należą w szczególności:

- 1) sprawy teatrów, kinematografów i wszelkiego rodzaju widowisk i produkcji;
- 2) nadzór nad prasą;
- 3) nadzór nad wykonywaniem przepisów paszportowych, policyjnych, przepisów dotyczących ruchu ludności i obcych podanych oraz nad wykonywaniem ustaw o zgromadzeniach, stowarzyszeniach i innych związkach. W zakresie tych ostatnich spraw na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw № 65 poz. 395) przekazuje się wojewodzie zastrzeżone dotąd Ministrowi Spraw Wewnętrznych w § 10 austr. ustawy z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. ustaw p. № 134) uprawnienia w stosunku do stowarzyszeń,

których zakres działania rozciąga się na 2 lub więcej województw, jakoteż co do związków stowarzyszeń, które mają swe siedziby w różnych województwach na obszarze Rzeczypospolitej, z tym zastrzeżeniem, że oddziały bądź filje stowarzyszeń, powstające w innych dzielnicach powinny przed rozpoczęciem swej działalności uczynić zadość przepisom o stowarzyszeniach, obowiązujących w tych dzielnicach;

- 4) nadzorowanie działalności akcyjnych spółek przemysłowo-handlowych, zezwalanie na zakładanie kas oszczędności, opartych na statucie wzorowym, względnie przedkładanie wniosków o zezwolenia na zmianę statutów lub na zakładanie takich kas oszczędności, które mają powstać na zasadzie odmiennego statutu, nadzór nad działalnością kas oszczędności, z wyjątkiem galicyjskiej kasy oszczędności, badanie zamknięć rachunkowych i bilansów;
- 5) sprawy obywatelstwa, sprawy małżeńskie wszystkich wyznań, dodatkowe immatrykulacje i sprostowania metryk wszystkich wyznań, współdziałanie w sprawach, dotyczących się granic Państwa i wynikających ze stosunku do obcych Państw oraz w sprawach granic powiatów administracyjnych i sądowych, jako też współdziałanie w konskrypcjach i statystyce ruchu ludności;
- 6) orzecznictwo w sprawach wywłaszczeniowych;
- 7) sprawy mieszkaniowe; udzielanie zezwoleń na składki publiczne i loterie fantowe, sprawy dotyczące agencji publicznych i prywatnych, sprawy materiałów wybuchowych, patentu o broni, akcja zapomogowa, legalizacja metryk i innych dokumentów publicznych;
- 8) w sprawach kolejowych, do czasu ujednostajnienia odnośnego ustawodawstwa polskiego, uprawnienia przyznane namiestnictwu w obowiązujących ustawach, względnie rozporządzeniach.

§ 8. W sprawach wojskowych należy do zakresu działania wojewody:

- 1) współdziałanie z władzami wojskowymi w przygotowaniu i przeprowadzeniu poboru wojskowego, w szczególności ogłoszenia rozporządzenia o zarządzeniu poboru wojskowego, przeprowadzenia czynności przygotowawczych, czuwanie nad przeprowadzeniem poboru i przedkładanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdań o jego wyniku, tudzież delegowanie przedstawiciela urzędu wojewódzkiego do stałej komisji przy dowództwie ckręgu generalnego; przedkładanie wniosków o uwolnienie od służby wojskowej ze względów publicznych, wydawanie orzeczeń, wywłaszczających na rzecz wojska, załatwianie rekursów kwaterunkowych oraz w sprawach szkód rolnych, spowodowanych ćwiczeniami przez wojsko, wreszcie za zgodą władzy wojskowej drugiej instancji wydawanie zarządzeń w sprawach rejonów fortecznych i sprawy podwodowe;
- 2) współdziałanie z władzami wojskowymi w sprawach, dotyczących przygotowania i przeprowadzenia mobilizacji i demobilizacji osobowej i rzeczowej;
- 3) przedkładanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych wniosków, co do osoby wyznaczyć się mającego przez niego przedstawiciela w okręgowych komisjach rekwizycyjnych;
- 4) nadzór nad urzędowaniem starostw i magistratów miast z własnym statutem w przedmiocie wykonania ustaw o rzeczowych i osobistych świadczeniach wojennych.

Nadto wojewoda, względnie delegowany przezeń urzędnik z wykształceniem administracyjno-prawnym, jest przedstawicielem powiatowej i wojewódzkiej komisji dla zasiłków wojennych w obrębie województwa.

§ 9. W dziedzinie samorządu należą do zakresu działania wojewody wszystkie sprawy, które w myśl obowiązujących przepisów należą obecnie do namiestnictwa, namiestnika i generalnego delegata rządu, a w szczególności:

- 1) wykonywanie nadzoru nad samorządem gmin i powiatów w tym kierunku, aby nie przekraczały swego zakresu działania i nie działały wbrew ustawom;
- 2) współdziałanie w sprawach łączenia gmin i zmiany ich granic;
- 3) współdziałanie z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym w sprawach gospodarczych i finansowych, co do których według obowiązujących przepisów potrzebne było współdziałanie władzy administracyjnej drugiej instancji z Wydziałem Krajowym;
- 4) orzekanie w toku instancji w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym o zawieszeniu w urzędowaniu członków zwierzchności gminnej;
- 5) orzekanie w drodze dyscyplinarnej w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym o złożeniu z urzędu członków zwierzchności gminnej przy ewentualnym równoczesnym uznaniu ich za niezdolnych do piastowania tego urzędu na przeciąg czasu nie przekraczający lat trzech i orzekanie w wypadkach, przewidzianych przez ustawy, o usunięciu z urzędu funkcjonariuszów gminnych, tudzież udzielanie pozwoleń na ponowne przyjęcie usuniętych w tej samej gminie;
- 6) wydawanie w toku instancji zakazu wykonania uchwał rad gminnych, względnie zarządzeń zwierzchności gminnych w sprawach własnego zakresu działania, które przekraczają zakres działania rad, względnie zwierzchności i sprzeciwiają się ustawom;
- 7) rozstrzyganie w toku instancji w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym zażaleń przeciw rozporządzeniom zwierzchności gminnych, naruszającym lub mylnie stosującym ustawy oraz rekursów przeciw takimże uchwałom reprezentacji powiatowych;
- 8) rozstrzyganie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym spraw, dotyczących zawieszania uchwał rad i wydziałów powiatowych;
- 9) rozstrzyganie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym zażaleń przeciw zarządzeniom przewodniczącego rady powiatowej, wykluczającym od obrad sprawy, nienależące do zakresu czynności rady;
- 10) rozwiązywanie reprezentacji gminnych;
- 11) rozstrzyganie w administracyjnym toku prawnym spraw, dotyczących czynności przygotowawczych do wyborów gminnych;
- 12) rozstrzyganie protestów przeciw wyborom gminnym;
- 13) załatwianie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym spraw wyborów do rad powiatowych;
- 14) zaprzysięganie prezesów rad powiatowych i ich zastępców;
- 15) rozwiązywanie rad powiatowych.

§ 10. W sprawach wyznaniowych należy do zakresu działania wojewody zapewnienie Kościołowi katolickiemu oraz innym przez Państwo uznanym wyznaniam i związkom religijnym prawnej opieki, a ponadto wykonywanie w stosunku do nich nadzoru, względnie praw, przysługujących Państwu na zasadzie obowiązujących przepisów.

W szczególności należy do zakresu działania wojewody:

- 1) wykonywanie przepisów o uregulowaniu zewnętrznych stosunków prawnych Kościoła katolickiego;

- 2) uzupełnianie z funduszu religijnego, względnie z jego dotacji państwowej, kongregacji katolickich dusz pasterzy samoistnych i kapłanów pomocniczych, tudzież dygnitarzy i kanoników przy kapitułach, a także udzielanie dotacji arcybiskupom i biskupom oraz kancelarii konsystorskiej i personelowi;
- 3) wyznaczanie pogłównego dla klasztorów jałmużniczych w myśl istniejących przepisów;
- 4) udzielanie dotacji na utrzymanie seminarjów duchownych katolickich, tudzież djecejalnych teologicznych zakładów naukowych, utrzymanie i budowa budynków seminarjalnych i budynków, stanowiących własność funduszu religijnego;
- 5) udzielanie remuneracji dziekanom i duchowieństwu, pełniącym obowiązki w zakładach karnych i więzieniach sądowych;
- 6) przyznawanie zaopatrzenia wdowom i sierotom po grecko-katolickich dusz pasterzach;
- 7) sprawy wykupna mesznego;
- 8) sprawy wymiaru datku do funduszu religijnego;
- 9) wykonywanie ustaw o konkurencji kościelnej;
- 10) udzielanie zezwoleń na zakładanie domów zakonnych, o ile to nie należy do kompetencji ministerjalnej;
- 11) wykonywanie przepisów o pozbywaniu i obciążaniu majątków kościołów i beneficjów katolickich tudzież zakładów duchownych;
- 12) układanie preliminarzy wydatków na potrzeby duchowieństwa katolickiego i ewangelickiego i sporządzanie zamknięć rachunkowych;
- 13) sprawy wyznaniowe akatolików i izraelitów;
- 14) sprawy zmiany wyznania i zmiany imion.

§ 11. W sprawach, wchodzących w zakres sztuki i kultury należy do wojewody:

- 1) udzielanie pozwoleń, względnie wydawanie zakazów burzenia, niszczenia, przerabiania, odnawiania, rekonstruowania, zdobienia i uzupełniania zabytków nieruchomości, jako też zabezpieczanie stanu i całości wykopalisk i znalezisk;
- 2) sprawowanie czynności, związanych z wpisywaniem zabytków do inwentarza, jako też przedkładanie wniosków w sprawie wywłaszczenia zabytków;
- 3) czuwanie nad stanem zabytków ruchomych i zapobieganie wywozowi ich z granic Państwa;
- 4) zatwierdzanie ze stanowiska artystycznego projektów pomników;
- 5) opieka nad muzeami i zbiorami sztuki oraz gromadzenie danych statystycznych w tych sprawach;
- 6) opieka nad sztuką ludową.

§ 12. W zakresie spraw zdrowia publicznego należą do wojewody w drugiej instancji wszystkie te sprawy, które w myśl art. 2 zasadniczej ustawy sanitarnej (Dz. Pr. z 1919 r. № 63 poz. 371) podlegają w najwyższej instancji kompetencji Ministerstwa Zdrowia Publicznego oraz orzecznictwo w pierwszej instancji w tych sprawach, które specjalnymi przepisami są wyłączone z pod kompetencji władzy administracyjnej pierwszej instancji.

§ 13. W sprawach aprowizacyjnych należy do wojewody:

- 1) ogólne kierownictwo aprowizacją w województwie i wykonywanie ustaw i przepisów aprowizacyjnych;
- 2) rozstrzyganie w drugiej instancji w przedmiocie zawieszania uchwał komisji aprowizacyjnych, utworzonych przy starostwach, względnie magistratach miast o własnym statucie;

- 3) przekładanie Ministrowi Apropowizacji wniosków o tworzenie w większych środowiskach ludności komisariatów lub inspektoratów apropowizacyjnych.

§ 14. W dziedzinie ochrony pracy i opieki społecznej należy do wojewody:

- 1) wykonywanie ustaw i rozporządzeń w sprawie ubezpieczenia robotników od wypadków i ubezpieczenia pensyjnego oraz sprawy ubezpieczenia na wypadek choroby w granicach kompetencji, przyznanej odnośnymi przepisami władzom administracyjnym drugiej instancji;
- 2) państwowe pośrednictwo pracy;
- 3) opieka społeczna.

§ 15. W zakresie spraw rolnictwa i weterynarii należy do wojewody:

- 1) rozstrzyganie w drugiej instancji odwołań od orzeczeń i zarządzeń, wydanych przez władze administracyjne pierwszej instancji w sprawach rolniczych, łowieckich, rybackich, leśnych i weterynaryjnych;
- 2) nadzór i kontrola nad działalnością władz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz tych organów, pozostających poza służbą weterynarii państwowej, które pełnią funkcje, należące do zakresu działania weterynarii państwowej;
- 3) wszelkie sprawy rolnictwa, leśnictwa, z wyjątkiem spraw, należących do okręgowych zarządów lasów państwowych, rybactwa, dzikich spławów, łowiectwa, chowu zwierząt (z wyjątkiem spraw, należących do zarządu stadnin państwowych) i sprawy organizacji rolniczych, o ile wyszczególnione wyżej sprawy nie należą do zakresu działania innych władz w myśl obowiązujących przepisów;
- 4) sprawy wykupna i regulacji ciężarów gruntowych, o ile nie należą do zakresu działania urzędów ziemskich;
- 5) rozdział zasiłków ze Skarbu Państwa na cele, wyliczone w punkcie trzecim i kontrola nad prawidłowym ich użytkowaniem; współdziałanie we wszelkich akcjach, podejmowanych przez instytucje społeczne w obrębie powyższych spraw;
- 6) państwowa służba weterynaryjna;
- 7) zestawianie i przedkładanie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych wykazów statystycznych oraz periodycznych sprawozdań w sprawach, wchodzących w zakres rolnictwa i weterynarii.

§ 16. W dziedzinie administracji przemysłowej należy do wojewody wykonywanie ustawy przemysłowej oraz ustaw i rozporządzeń, pozostających z nią w związku względnie na jej podstawie wydanych, dalej ustawy o handlu odnośnym i przepisów o sposobach zarobkowania do niego zbliżonych, tudzież o Izbach Handlowych i Przemysłowych.

§ 17. W zakresie robót publicznych należą do zakresu działania wojewody wszystkie te sprawy, które przekazane zostały dyrekcjom okręgowym robót publicznych.

Ponadto należy do wojewody, przewidziane obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami współdziałanie w sprawach budowy dróg wodnych i regulacji rzek żeglownych oraz w sprawach odbudowy kraju.

§ 18. W sprawach budżetowo-gospodarczych urzędu wojewódzkiego i podległych mu urzędów należy do wojewody:

- 1) układanie budżetu urzędu wojewódzkiego i podległych mu urzędów, przedstawianie ich właściwym ministerstwom do zatwierdzenia, stawianie wniosków o udzielenie kredytów dodatkowych, nad-

zór i kontrola nad ich realizowaniem, asygnowanie poborów służbowych i należności wojewody i podległych mu funkcjonariuszów, asygnowanie wszelkich innych należności, wynikających z prowadzenia administracji województwa i podległych wojewodzie urzędów w granicach zatwierdzonego budżetu oraz przyznanych kredytów dodatkowych, prowadzenie ksiąg rachunkowych i zapisków oraz sporządzanie zamknięć rachunkowych i wykazów, wreszcie kontrola rachunkowa urzędów i kas, wykonujących czynności rachunkowe i kasowe na zarządzenie wojewody, względnie podległych mu władz;

- 2) zarząd i kontrola inwentarza urzędu wojewódzkiego i urzędów jemu podległych, zawieranie umów o najem lokali na pomieszczenie władz i urzędów oraz wszelkie inne sprawy gospodarcze urzędu wojewódzkiego i podległych mu urzędów.

§ 19. Poza sprawami wymienionymi w poprzednich paragrafach do zakresu działania wojewody należą te wszystkie sprawy, które z mocy ustaw i przepisów, obowiązujących obecnie na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem należą do zakresu działania namiestnictwa, namiestnika i generalnego delegata rządu, a odnoszą się do terytorjum województwa oraz te wszystkie sprawy, które przez poszczególnych ministrów na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. № 65 poz. 395) lub przez późniejsze ustawy i rozporządzenia są lub zostaną przekazane wojewodzie.

Wojewodzie krakowskiemu przysługuje co do przyłączonych do Rzeczypospolitej obszarów Spisza i Orawy uprawnienia, należące według ustaw węgierskich do kompetencji władz komitатовych, a mianowicie do wydziału municipium komitатовego, do nadżupana lub wice-żupana.

Tok instancji i orzecznictwo wojewody.

§ 20. Postanowienia co do toku instancji w wypadkach odwołania od orzeczeń wojewody, co do terminu wnoszenia tych odwołań i co do władz, do których jej wnosić należy, zawarte są w art. 6 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. z r. 1919 № 65, poz. 395). Odwołaniu od nieostatecznych orzeczeń wojewody przysługuje moc wstrzymująca, o ile ustawa inaczej nie stanowi, lub o ile w orzeczeniu lub decyzji nie zaznaczono, że ze względów dobra publicznego mocy wstrzymującej odwołaniu nie przyznaje się. Wszelkie obowiązujące obecnie na obszarze objętym niniejszym rozporządzeniem przepisy, normujące tok postępowania administracyjnego i administracyjno-karnego, pozostają w mocy, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego paragrafu.

Stosunek wojewody do podległych mu urzędów.

§ 21. Wojewoda jest zwierzchnikiem wszystkich na obszarze województwa istniejących państwowych urzędów i organów, utworzonych dla przekazanych mu w § 5 niniejszego rozporządzenia dziedzin administracji państwowej oraz urzędów i organów gminnych, o ile wykonują poruczony zakres działania. Z tego tytułu wykonuje wojewoda nadzór ogólny nad ich działalnością i czuwa nad tem, ażeby działalność ta był zgodną z obejmującymi przepisami i nie przekraczała zakresu działania wymienionych władz i organów.

Jako przedstawiciel Rządu nadaje wojewoda podległym mu urzędom i organom jednolity kierunek działania, zmierzający do zapewnienia pieczy państwowej wszystkim mieszkańcom powierzonym mu obszarowi i do ogólnego rozwoju województwa.

§ 22. Wojewoda może z urzędu znieść lub zmienić wszystkie sprzeczne z obowiązującymi przepisami lub interesami dobra publicznego rozporządzenia, rozstrzygnięcia, decyzje, orzeczenia i zarządzenia władz, urzędów i organów jemu podległych, o ile przez to nie zostaną naruszone prawa osób trzecich legalnie nabyte.

§ 23. Wojewoda odbiera sprawozdania wszystkich podległych mu władz powiatowych o stanie powiatów i działalności wszystkich władz i organów i przedkłada je po zaopatrzeniu własnymi spostrzeżeniami i wnioskami właściwym ministrom.

Stosunek wojewody do funkcjonarjuszów państwowych na obszarze województwa.

§ 24. Funkcjonarjuszów urzędu wojewódzkiego tudzież urzędów państwowych, wojewodzie podległych, mianują do VII st. służb. włącznie właściwi ministrowie, poniżej VII st. mianuje ich wojewoda.

Starostów i kierowników starostw wyznacza Minister Spraw Wewnętrznych na wniosek wojewody.

Funkcjonarjusze urzędu wojewódzkiego oraz podległych mu władz administracyjnych pierwszej instancji winni posiadać wszystkie warunki, przepisane w rozdziale pierwszym części pierwszej austr. pragmatyki służbowej z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. Dz. u. p. № 15), o ile chodzi o urzędników, zaś w rozdziale pierwszym części drugiej tej pragmatyki, o ile chodzi o służbę, wreszcie w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. Dz. u. p. № 21), o ile chodzi o pomocniczy personel kancelaryjny. W wyjątkowych wypadkach w razie stwierdzonego braku kandydatów, posiadających przepisane wykształcenie, może wojewoda przedstawić właściwemu ministrowi wniosek o udzielenie kandydatowi dyspensy od wymaganego stopnia wykształcenia.

Karty osobowe funkcjonarjuszów, mianowanych przez wojewodę, winny być przesłane właściwemu ministrowi. Wojewoda zawiadamia również właściwych ministrów o wszelkich zmianach w stosunkach służbowych podległych mu funkcjonarjuszów.

§ 25. Przenoszenie funkcjonarjuszów z jednego województwa do drugiego zastrzega się właściwym ministrom.

§ 26. Stosownie do postanowień pragmatyki służbowej, względnie innych obowiązujących przepisów wojewoda wyznacza funkcjonarjuszom, przez siebie mianowanym, miejsce służbowe, przenosi ich w miarę potrzeby, uwzględniając przeznaczony na ten cel kredyt, tudzież uwalnia ze służby, asygnuje i zamyka im pobory, przenosi w stan stałego lub tymczasowego spoczynku i wymierza pobory emerytalne, przyznaje i asygnuje pozgonne, pensje wdowie, datki na wychowanie dzieci i datki sieroce.

§ 27. Wojewoda udziela funkcjonarjuszom podległych mu władz i urzędów państwowych przysługującego im z mocy obowiązujących przepisów corocznego urlopu dla wypoczynku. Urlopów dłuższych udziela właściwy minister na wniosek wojewody.

Niezależnie od tego przysługuje wojewodzie prawo udzielania w wypadkach ważnych i nagłych urlopów specjalnych, nie dłuższych jednak niż na przeciąg jednego miesiąca.

§ 28. Wojewoda wykonuje nad wszystkimi funkcjonarjuszami podległych mu władz i urzędów władzę dyscyplinarną na zasadzie przepisów pragmatyki służbowej. Przy urzędzie wojewódzkim będzie ustanowiona w myśl § 100 pragmatyki komisja dyscyplinarna pierwszej instancji.

W myśl § 15 pragmatyki tworzy się przy urzędzie wojewódzkim komisję kwalifikacyjną pierwszej instancji.

§ 29. Przepisy, dotyczące się nominacji, przenoszenia, uwalniania ze służby, udzielania urlopów oraz przepisy o postępowaniu dyscyplinarnem nie odnoszą się do funkcjonarjuszów policji państwowej, których stosunki w tym względzie normuje ustawa z dnia 24 lipca 1919 r. (Dz. Praw z 1919 r. № 61, poz. 363).

§ 30. Przynajmniej raz do roku wojewoda zgromadza wszystkich starostów, naczelników wydziałów i kierowników oddziałów celem omówienia organizacji i działalności władz i urzędów jemu podległych. Celem przygotowania materiałów i konkretnych wniosków dla tych zjazdów winni naczelnicy wydziałów i starostowie odbyć przed zjazdem konferencję z podległymi urzędnikami. Wyniki zjazdu przedstawia wojewodowie na corocznych zebraniach wojewodów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, na które w tym celu będą zapraszani także reprezentanci interesowanych ministerstw.

Organizacja urzędu wojewódzkiego.

§ 31. Urząd wojewódzki składa się z wydziałów.

Zakres czynności poszczególnych wydziałów w granicach kompetencji wojewody jest następujący:

Wydziały: prezydjalny, administracyjny i samorządowy załatwiają sprawy z zakresu działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Do wydziału prezydjalnego należą nadto sprawy, pozostające w związku z funkcjami wojewody, jako przedstawiciela Rządu oraz wszystkie sprawy personalne urzędników urzędu wojewódzkiego i urzędów wojewodzie podległych. Sprawy personalne niższych funkcjonarjuszów załatwiać będzie wydział budżetowo-gospodarczy. Wydział administracyjny załatwia wszystkie sprawy administracyjno-prawne urzędu wojewódzkiego, należące do zakresu działania innych wydziałów oraz sprawy sztuki i kultury.

Sprawy personalne niższych funkcjonarjuszów technicznych załatwia dyrekcja okręgowa robót publicznych.

Wydział wyznaniowy załatwia sprawy z zakresu działania Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (§ 10).

Wydział aprowizacyjny—sprawy z zakresu działania Ministerstwa Aproprowizacji.

Wydział zdrowia publicznego (wojewódzki urząd zdrowia) — sprawy z zakresu działania Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Wydział rolnictwa i weterynarii — sprawy z zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wydział przemysłowy — sprawy z zakresu działania Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Wydział pracy i opieki społecznej — sprawy z zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej (§ 14).

Wydział budżetowo gospodarczy załatwia sprawy budżetowe, rachunkowo-kasowe i finansowo-gospodarcze całego urzędu wojewódzkiego, z wyjątkiem okręgowej dyrekcji robót publicznych. Sprawy rachunkowe, związane z orzeczeniami i zarządzeniami poszczególnych wydziałów, będą załatwiane przez funkcjonarjuszów wydziału budżetowo gospodarczego pod kierownictwem i odpowiedzialnością naczelników właściwych wydziałów.

Okręgowa Dyrekcja robót publicznych załatwia sprawy, należące do zakresu działania tej dyrekcji. Wszystkie sprawy administracyjno-prawne z resortu Ministerstwa Robót Publicznych przekaże wojewoda jednemu z oddziałów wydziału administracyjnego.

§ 32. Wydziały dzielą się na oddziały.

Każdy wydział posiada własną kancelarję, jedynie ekspedytura i archiwum główne są wspólne.

§ 33. Poszczególne wydziały nie występują na zewnątrz jako organa samoistne, lecz wyłącznie z ramienia wojewody i w jego imieniu. Podobnie wszelkie pisma, wychodzące z urzędu wojewódzkiego oraz wszelkie asygnaty pieniężne podpisuje wojewoda, względnie urzędnicy przez niego upoważnieni.

§ 34. Wydziałami kierują naczelnicy, mianowani przez poszczególnych ministrów i pozostający z reguły na etacie tych ministerstw. Naczelnicy wydziałów: prezydjalnego, administracyjnego, samorządowego i budżetowo-gospodarczego pozostają na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dla załatwienia spraw, związanych z orzecznictwem administracyjno-prawnym przydziela wojewoda poszczególnym wydziałom potrzebną ilość urzędników polityczno administracyjnych z wykształceniem administracyjno-prawnym. Wydatki osobowe tych urzędników obciążają etaty właściwych ministerstw (§ 35 ustęp ostatni). Dla załatwienia spraw fachowych poszczególnych resortów przydzielają interesowane ministerstwa do odnośnych wydziałów względnie oddziałów urzędników z własnego etatu.

Kierowników oddziałów wyznacza wojewoda na wniosek naczelników wydziałów.

§ 35. Etat województwa oznaczają właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek wojewody. Minister Spraw Wewnętrznych przeprowadzi podział istniejących obecnie w b. Królestwie Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem etatów urzędników z wykształceniem administracyjno-prawnym, rachunkowych i kancelaryjnych na 4 etaty wojewódzkie. To samo uczynią poszczególni ministrowie w stosunku do etatów funkcjonarjuszów ich resortów.

Naczelnicy wydziałów należą do VI, a najwyżej do V, kierownicy oddziałów do VII, a najwyżej do VI, Naczelnik kancelarji głównej do VIII, a najwyżej do VII—stopnia służbowego urzędników państwowych.

Wydatki osobowe i rzeczowe każdego wydziału, względnie oddziału będą obciążały etat właściwego ministerstwa. Wydatki osobowe i rzeczowe wydziału budżetowo-gospodarczego, kancelarji głównej i archiwum ponosić będzie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

§ 36. Naczelnicy wydziałów ponoszą wobec wojewody odpowiedzialność za prawidłowy tok czynności wydziałów i są bezpośrednimi służbowymi zwierzchnikami dodanego im personelu. Sprawy personalne rozstrzyga wojewoda na podstawie wniosków, względnie opinji odnośnych naczelników wydziałów i załatwień, przygotowanych przez dyrektora robót publicznych odnośnie do personelu tej dyrekcji i organów jej podległych.

Wojewoda przekazuje stosownie do instrukcji, wydanych przez poszczególnych ministrów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, naczelnikom wydziałów resortowych ministerstw załatwianie spraw, opartych wyłącznie na zawodowej wiedzy, a potrzebnych do przeprowadzenia i wykonania przepisów ustawowych i rozporządzeń. Za treść tych załatwień ponosi odnośny naczelnik wydziału wyłączną odpowiedzialność.

§ 37. Poszczególni ministrowie mogą przeprowadzać przez swoich delegatów lustrację odnośnych wydziałów i oddziałów. Tak o rozpoczęciu lustracji, jak i jej wyniku delegat zawiadomi wojewodę.

§ 38. Urząd wojewódzki wydawać będzie Dziennik Wojewódzki.

Przepisy przejściowe.

§ 39. Z chwilą uruchomienia urzędów wojewódzkich ustają na obszarze, objętym niniejszym rozporządzeniem, w ramach zakresu działania wojewody, czynności wszystkich na rozporządzeniach oraz na państwowych ustawach austriackich i węgierskich opartych władz i organów drugiej instancji, jako organów samoistnych, względnie podporządkowanych bezpośrednio władzom centralnym oraz tych organów pierwszej instancji, których agendy przejmą urzędy wojewódzkie.

W szczególności przechodzą na odnośne wydziały urzędów wojewódzkich, względnie zostają podporządkowane wojewodom:

w sprawach aprowizacyjnych czynności wydziału spraw aprowizacyjnych dla Małopolski we Lwowie i ekspozytury tegoż wydziału w Krakowie; inspektoraty aprowizacyjne dla miast Lwowa i Krakowa;

w sprawach zarządu rolnictwa i dóbr państwowych—inspektoraty pomocy rolnej we Lwowie i Krakowie;

w dziale pracy i opieki społecznej—delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Krakowie;

w dziale robót publicznych—dyrekcje okręgowe robót publicznych;

w dziale administracji zdrowia publicznego — okręgowy urząd zdrowia we Lwowie i ekspozytura tegoż urzędu w Krakowie, państwowe szkoły położnych we Lwowie i Krakowie;

w dziale kultury i sztuki—konserwatorowie zabytków.

W sprawach przemysłowych wchodzi w skład odnośnych urzędów wojewódzkich, oddział małopolski sekcji odbudowy Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz inspektoraty kotłów parowych. Instruktorowie stowarzyszeń przemysłowych we Lwowie, Krakowie i Brodach zostają podporządkowani odnośnym wojewodom.

Niezależnie od tego wchodzi w skład urzędów wojewódzkich, względnie zostają uzależnione od wojewodów te wszystkie władze, urzędy, organa i zakłady, które obecnie podlegają namiestnictwu i namiestnikowi, względnie generalnemu delegatowi rządu,

Interesowani ministrowie, przeprowadzą w drodze rozporządzeń rozwiązanie i zlikwidowanie organów, które okażą się zbędne wskutek przejęcia ich funkcji przez urzędy wojewódzkie; co do innych organów, wchodzących w skład urzędów wojewódzkich, względnie podporządkowanych wojewodom, przeprowadzą terytorjalne uzgodnienie ich zakresu działania z podziałem na okręgi wojewódzkie.

W sprawach sztuki i kultury odnośne organa mogą spełniać czynności urzędowe na obszarze dwóch lub więcej województw.

Organa poszczególnych resortów, których okręgi nie pokrywają się z okręgami wojewódzkimi będą włączone do tegoż urzędu wojewódzkiego i podlegać będą pod względem personalnym i służbowym temu wojewodzie, w którego okręgu mają swoją siedzibę urzędową. O ile okręgi tych organów rozciągają się na 2 lub więcej województw, będą one pod względem służbowym podlegały wszystkim interesowanym wojewodom.

Rzeczowy i terytorjalny zakres inspektoratów aprowizacji robotniczej w Krakowie, Krośnie i Drohobyczu pozostaje narazie bez zmiany. Pod względem personalnym inspektoraty te podlegają temu wojewodzie, w którego okręgu mają swoją siedzibę. Sprawy fachowo-aprowizacyjne załatwiają one pod bezpośrednim kierownictwem Ministerstwa Aprowizacji, obowiązane są jednak zdawać sprawę o nich interesowanym wojewodom.

Organizacje rolnicze, których terytorjum obejmuje dwa lub więcej województw podlegają pod względem kontroli nad ich działalnością wszystkim interesowanym wojewodom, a co do spraw organizacyjnych i subwencyjnych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 40. Dotychczasowy rzeczowy i terytorjalny zakres działania krajowej komisji zasiłkowej we Lwowie pozostaje bez zmian, a uprawnienia namiestnictwa i namiestnika w tych sprawach przysługują wojewodzie lwowskiemu.

Wojewodzie lwowskiemu przekazuje się cały dotychczasowy zakres działania namiestnictwa w sprawach fundacyjnych.

Wojewoda lwowski będzie wykonywał uprawnienie namiestnictwa i namiestnika w stosunku do zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków oraz powszechnego zakładu ubezpieczenia pensyjnego we Lwowie, nie naruszając określonego w § 14 punkt 1 zakresu działania poszczególnych wojewodów w sprawach ubezpieczeniowych.

Wreszcie porucza się wojewodzie lwowskiemu ostateczne zlikwidowanie agend namiestnictwa, jakie pozostaną do załatwienia po uruchomieniu urzędów wojewódzkich, w szczególności nadzór nad centralnym oddziałem rachunkowym i archiwum.

Uruchomienie Województw.

§ 41. W myśl art. 3 ustawy z dnia 3 grudnia 1920 r. (Dz. U. № 117, poz. 768) termin uruchomienia poszczególnych województw oznaczy rozporządzenie Rady Ministrów. Z dniem, podanym w tem rozporządzeniu, utracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia o organizacji i zakresie działania władz administracyjnych drugiej instancji na obszarach tych województw, sprzeczne z powołaną na wstępie ustawą oraz postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Spraw wewnętrznych:

L. Skulski

235.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 21 marca 1921 roku

o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze 12 października 1920 r.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji (Dz. Pr. P. P. № 65 poz. 395) oraz art. 2 i 10 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 16 poz. 93), nie naruszając na przyszłość prawa, zastrzeżonego w artykule 9 pierwszej z powołanych ustaw Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Rada Ministrów zarządza co następuje: